

Formanden: Under Forhandlingen er der omdelt et af to af Udvalgets Medlemmer stillet Underændringsforslag til Ændringsforslag Nr. 536. Kun med Tingets Samtykke kan dette Ændringsforslag behandles, men hvis ingen gør Indsigelse derimod, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Friis-Skotte: Som Ordfører for et Mindretal skal jeg henstille til det høje Ting at gaa imod Ændringsforslagene Nr. 518—21 samt Nr. 531 og 532, som er stillede af Ministeren og tiltraadte af Venstre, de Konservative og de Radikale. Ændringsforslagene drejer sig alle om Tilskud til private Skoler og andrager en samlet Sum paa 725 000 Kr. Vi er imod disse Tilskud, men da der er Nuancer i vor Bedømmelse af dem, maa jeg omtale dem lidt hvert for sig.

Den første Gruppe af disse Forslag, Ændringsforslagene Nr. 518—21, gaar ud paa at forhøje det aarlige Tilskud til de private Mellem- og Realskoler udenfor Storkøbenhavn med 600 000 Kr., fra 1 775 000 til 2 375 000 Kr., hvorved Tilskuddet til disse Skoler kommer op paa et Beløb af 243 Kr. aarlig pr. Barn. Vi finder for det første, at dette Tilskud er urimelig stort, sammenholdt med Statstilskuddet til den offentlige Folkeskole. Dette er kun 65 Kr. om Aaret pr. Barn, saaledes at man altsaa her yder en Privatskole 4 Gange saa meget, som man yder den almindelige Folkeskole. Vi finder det dernæst alt for fordelagtigt for disse Skoler at faa deres Tilskud beregnet efter de tilsvarende Udgifter for den offentlige Skole inde i København i Stedet for at faa det beregnet efter de tilsvarende Udgifter ved offentlige Skoler ude i Provinserne, hvor disse private Skoler findes. Men endelig finder vi det ganske urimeligt og uretfærdigt at fremsætte et saadant Forslag om Tilskud til private Mellem- og Realskoler, naar man ikke samtidig fremsætter Forslag om et mindst lige saa stort Tilskud til de kommunale Mellem- og Realskoler, og jeg kan ikke ret vel tænke mig, at man i dette Ting vil vedtage et saadant Forslag om Tilskud til private Mellem- og Realskoler, saa længe de tilsvarende kommunale Skoler kun oppebærer et ganske minimalt Tilskud udover det fælles Tilskud fra Staten til Folkeskolen paa de 65 Kr. aarlig pr. Barn. Jeg kan ikke ret vel tænke mig, at man saaledes vil belønne de Kommuner, der kun har ofret lidt eller slet ingenting paa et offentligt

højere Skolevæsen, og straffe de Kommuner økonomisk, som af Interesse for Ungdommens Undervisning med store Ofre har baaret en offentlig højere Skoleundervisning frem.

Ændringsforslag Nr. 531 gaar ud paa at yde et Tilskud paa 40 000 Kr. til nogle Privatskoler i København, hvis Undervisning ikke fører til nogen Eksamen. Af disse findes der efter Ministerens Oplysninger 5 med et samlet Børneantal af ca. 700. Vi finder ikke, at der er Anledning til at yde et saadant Tilskud. Det er smaa, daarlige Skoler med ringe Lærerkrafter og tarvelig Undervisning, som afgjort ikke staar Maal med den offentlige Skole, og det er efter vor Mening kun Synd for disse Børn, at de skal nøjes med en saadan Undervisning. Det er den sidste Rest af den Vrimmel af smaa, fattigfine Privatskoler, som den offentlige Skole i Hovedstaden efterhaanden har fortrængt; og hvis det er rigtigt, hvad der siges i Ministeriets Skrivelse, at disse Skoler uden det ansøgte Statstilskud vil staa udenfor en Driftsstandsning, forekommer det os, at dette vil være saa meget lykkeligere for de 700 Børn, det drejer sig om, og at der ingen Anledning er til at forhale det Tidspunkt, da de gaar over i den offentlige Skole til bedre Undervisning. Ministeriet siger i sin Skrivelse, at disse Skolers Plan og Maal svarer til de Privatskoler paa Landet, som lovmæssig er understøttede af Staten, Friskolerne. Jeg vil for Friskolernes Skyld haabe, at det ikke er Tilfældet, men jeg har hørt fra Folk, der mener ogsaa at kende til de Skoler, en lignende Kritik af enkelte af dem, som jeg her har fremsat overfor de paagældende Skoler.

Men medens vi overfor disse to af mig nævnte Forslag har den Stilling, at vi modsætter os dem, men ikke reagerer stærkere overfor dem og heller ikke er overraskede over deres Fremkomst, er vi unægtelig pinligt overraskede over Forslaget om, at nu ogsaa de private Underskoler, som fører Børnene op til Adgang til den offentlige højere Skole i Storkøbenhavn, de saakaldte Adjunktskoler, skal have Statstilskud. Disse Skoler har jo ingen som helst ideel Berettigelse. Deres Idé er kun at holde de velstilledes Børn borte fra Folkeskolens Børn i Forberedelsesklasserne. Senere hen mødes nu alle Børnene, baade af fattige og rige Forældre, i den højere Skole, efter at Staten og Kommunen i Fællesskab praktisk har overtaget hele den højere Undervisning i Storkøbenhavn. Det vilde have været rimeligst, om disse Underskoler var gaaet op i den offentlige Skole sammen med den